

Dyrking av rhododendron i Subseksjon Vireya

Av Ole Jonny Larsen

R. kawakamii i potte hos forfatteren

Er det noen vits i å skaffe seg planter i Subseksjon Vireya? Dette er jo rhododendronarter som vokser i tropiske land og derfor burde være av liten interesse for oss i Norden. Jeg vil likevel slå et lite slag for disse plantene som har vist seg lettere å dyrke enn jeg først trodde.

Jeg har 7-8 Vireya-planter selv. Noen av disse har jeg sådd fra open pollinated frø som jeg høstet i Peter Cox' veksthus i 2000 og sådde samme høst. Jeg vet altså ikke hvilke arter det er, men går ut fra at det er hybrider. Andre er arter som jeg har stukket fra plantemateriale jeg har fått med andre samlere. Her kommer en oppsummering av hvordan jeg dyrker dem. Det er altså en begrenset erfaring, men trolig til nytte for andre som vil prøve for første gang.

Vireya-planter må ha små pottes i forhold til plantestørrelsen! Rotsystemet er lite og de må altså alltid være "underpottet". Aller best vokser de i keramikpotter *uten* glaser på utsiden, altså de gammeldagse røde leirpottene. De spesielle gjennomhullete orkidepottene kan være et alternativ, men det har jeg ikke prøvd. Vanlige plastpottes blir altfor tette og jorden blir for våt.

Vireya-plantene må ha svært godt dren! Jeg fyller 2-3 cm grus i bunnen av potten og ren torv i resten. De skal vannes lite, særlig om vinteren. Jeg har faktisk drept en plante med uttørring, men de dør langt oftere av fuktighet.

(Spesialister sier at en ikke skal bruke jord, men heller voksemedium for orkideer. Dette består for en stor del av barkbiter. Min erfaring er at naturtorv kan brukes, men noen seriøs utprøving har jeg ikke gjort.)

Rhododendron rushforthii

Vireya-plantene må ut om sommeren! Men de trenger ikke direkte sol, jun godt lys. Regnvann renner ned på dem og gjennom voksemediet. Dette går utrolig godt og de er aldri så flotte som på sensommeren. Jeg vanner dem bare i ekstreme tørkeperioder.

Vireya-plantene får svært lite gjødsel. Jeg gir litt om våren oppløst i vann.

Plantene mine blomstrer om våren, gjerne i april-mai. Da tar jeg dem inn i huset for å kunne beundre dem så lenge det varer, men med det samme det er over, må de ut i veksthuset igjen. (Det samme gjør jeg med min store *R. lindleyi* som fyller huset med sin gode duft når den blomstrer.)

Jeg overvintre mine Vireya-planter i mitt frostfrie veksthus. Der er det ned mot null grader, og i blant litt mer. Dette tåler de faktisk. I følge litteraturen skal de ha mye lys også om vinteren. Peter Cox hadde lysarmatur over Vireya-bordet, men jeg har ikke brydd meg med det, og det har gått fint. Jeg setter dem på en hylle høyt oppe slik at de får mest mulig av vårt sparsomme vinterlys.

De fleste Vireya blir ranglete i veksten, eller ”leggy” som det heter på rhodo-språket. De kan klippes kraftig tilbake år om annet for å få tettere vekst.

Så langt har det altså gått greit, og jeg har blitt belønnet med noen flotte blomster og ellers med noen spennende planter med vakre blader. Våren 2006 var jeg i Skottland og så at både Arduaine Garden og endog Glendoick Garden hadde plantet ut noen Vireya-arter i hagen. På vestkysten der borte går faktisk de mest hardføre artene fint utendørs (*R. kawakamii* og *R. rushfortii*) og hos Peter Cox i Glendoick hadde de også klart den første vinteren. Trolig er noen av dem både mer hardføre og lettere å dyrke enn vi har trodd til nå. Min drøm som framtidig pensjonist er en godt gjennomluftet hagestue uten for mye sol som bugner i blomstrende Vireya-arter. Kanskje blir det en realitet en gang?

Det jeg her har beskrevet, kan også anvendes på arter i Subseksjon *Maddenia* (bildet nederst),

men da er det ikke så farlig med ekstremt godt dren.

Arter og hybrider i Subseksjon Vireya kan kjøpes hos Glendoick Gardens, for eks. i den felles importen som foreningen står for hvert år.

***Rhododendron lindleyi* blomstrer inne hos forfatteren.**